

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מערכת החינוך בישראל בראייה השוואתית בינלאומית על פי

Education at a Glance (EAG) 2022

מינהל כלכלה ותקציבים
אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה

3 באוקטובר 2022

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

נתונים בסיסיים על החינוך בישראל וב-OECD

בישראל שיעור בני 0-24 מתוך כלל האוכלוסייה
הינו הגבוה ביותר ב-OECD

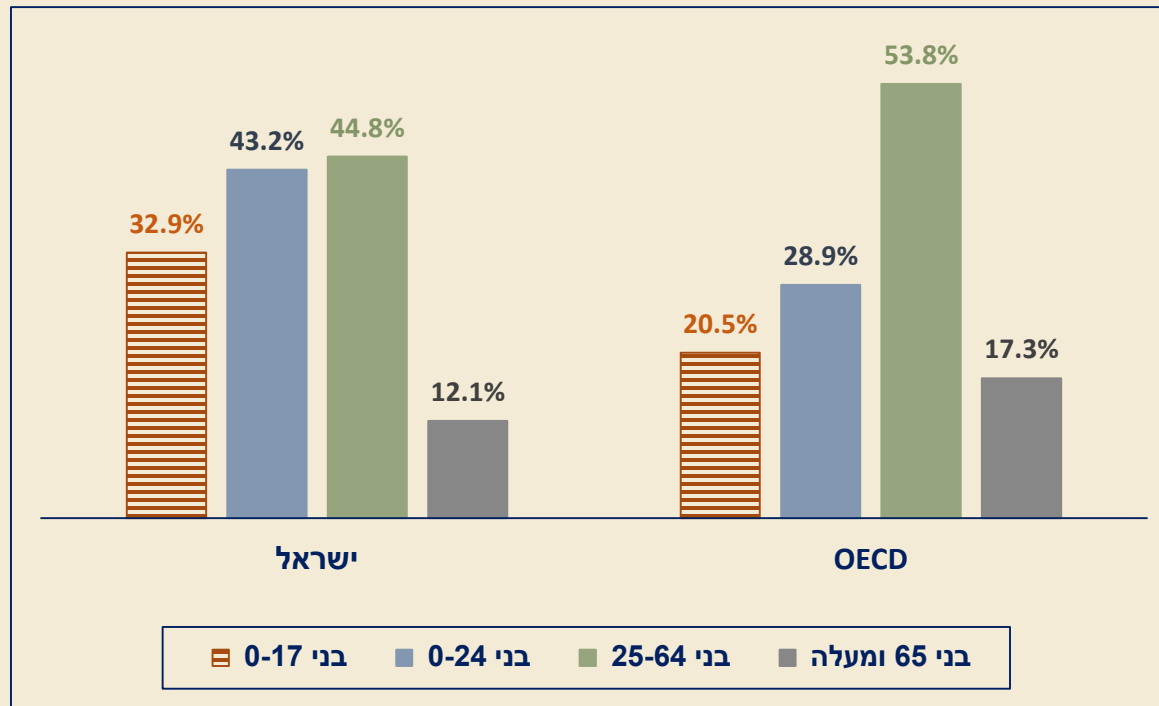
שיעור הסטודנטים ובני 0-24 מתוך כלל האוכלוסייה ב-2020

שיעור הצעירים מכלל האוכלוסייה		מדינה
בני 0-24	בני 6-17	
43.20%	21.0%	ישראל
28.9%	13.9%	OECD

שיעור הצעירים עד גיל 24 מכלל האוכלוסייה בישראל הינו הגבוה ביותר ב-OECD ומצביע על חברה צעירה.

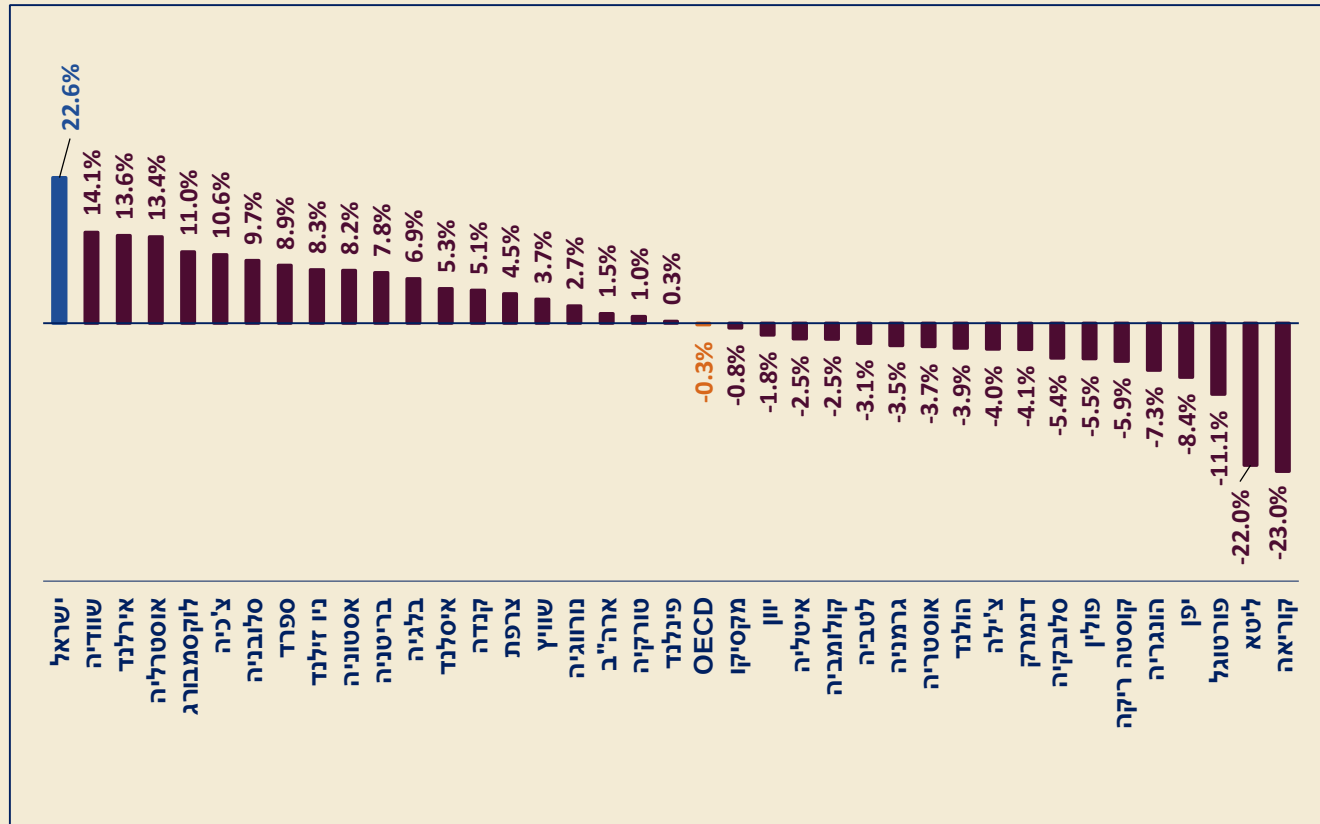
שיעורי אוכלוסייה לפי קבוצות גיל ב-2020

בהשוואה ל-OECD השיעור בישראל של בני 25-64 המפרנסים את כל האוכלוסייה נמוך יותר.

השינוי באחוזים של אוכלוסיית בני 6-17 בין 2010 ל-2020

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור הגידול בין 2010 ל-2020 של בני 6-17 בישראל הוא הגבוה ביותר ב-OECD

✓ בין 2010 ל-2020 אוכלוסייה בני 6-17 גדלה בממוצע ב-22.6% בישראל וכמעט לא השתנתה ב-OECD.

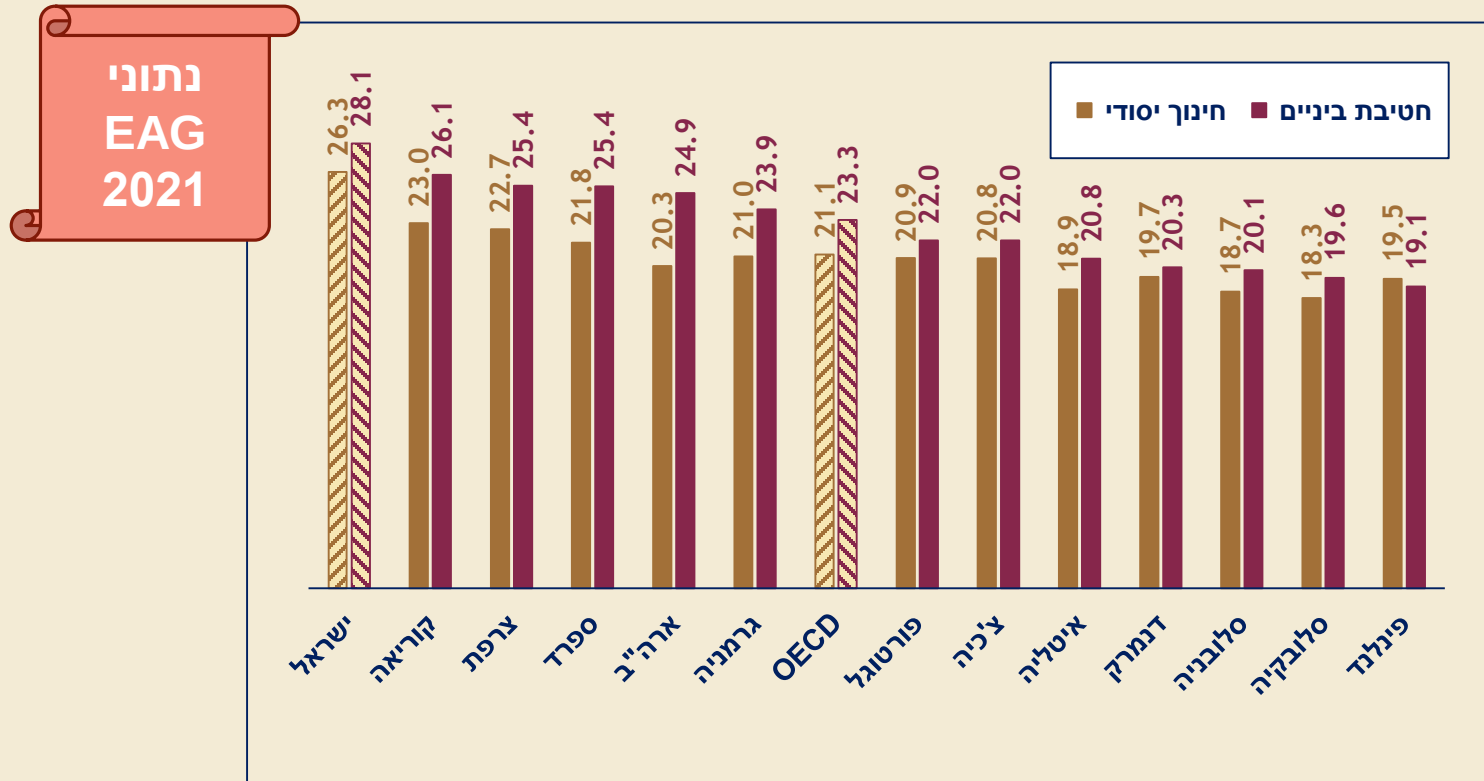
✓ ב-2020 בני 6-17 בישראל מהווים כ-21% מהאוכלוסייה. הם כ-14% ב-OECD.

✓ בישראל שיעור בני 25-64, האוכלוסייה המפרנסת, מאוד נמוך. שיעור זה הוא הנמוך ביותר ב-OECD.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ממוצע גודל כיתה בחינוך היסודי ובחטיבת הביניים (2019)

EAG 2021, Table D2.1, p. 340

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

נתוני
EAG
2021

בישראל צפיפות התלמידים בכיתות גדולה יותר

✓ מספר התלמידים בכיתה גדול יותר בישראל בכ-25% בחינוך היסודי. 26.3 תלמידים בכיתה לעומת 21.1 תלמידים בממוצע מדינות ה-OECD.

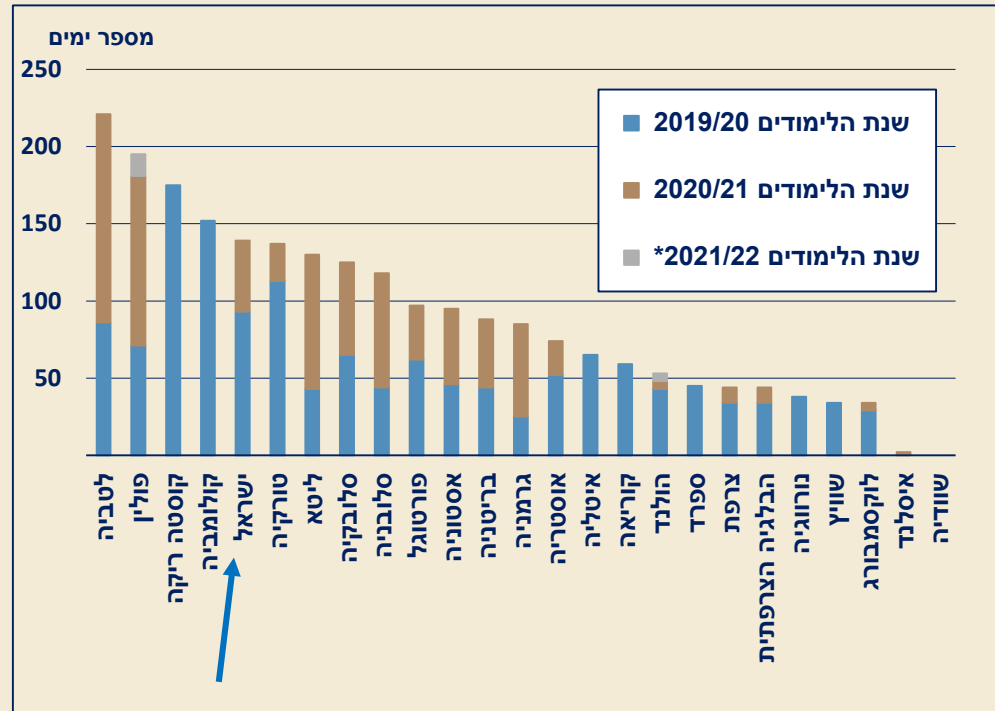
✓ בחטיבות הביניים בישראל מספר התלמידים בכיתה הוא 28.1 תלמידים בכיתה לעומת 23.3 בממוצע ה-OECD, פער של כ-21%.

✓ בין 2010 ל-2019 מספר תלמידים בכיתה בישראל ירד ב-4.7% בחינוך היסודי וב-4.4% בחטיבת הביניים.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מספר ימים שבתי ספר בחט"ב היו סגורים בגלל הקורונה, לפי שנת הלימודים

* עד סוף הרבעון הראשון של 2022.

בשנות הלימודים 2019/20, 2020/21 ו-2021/22 בתי ספר בחט"ב בישראל היו סגורים בסה"כ 139 ימים. עם מספר זה היא מדורגת במקום החמישי מתוך 25 מדינות שמסרו מידע.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מאגרי מורים

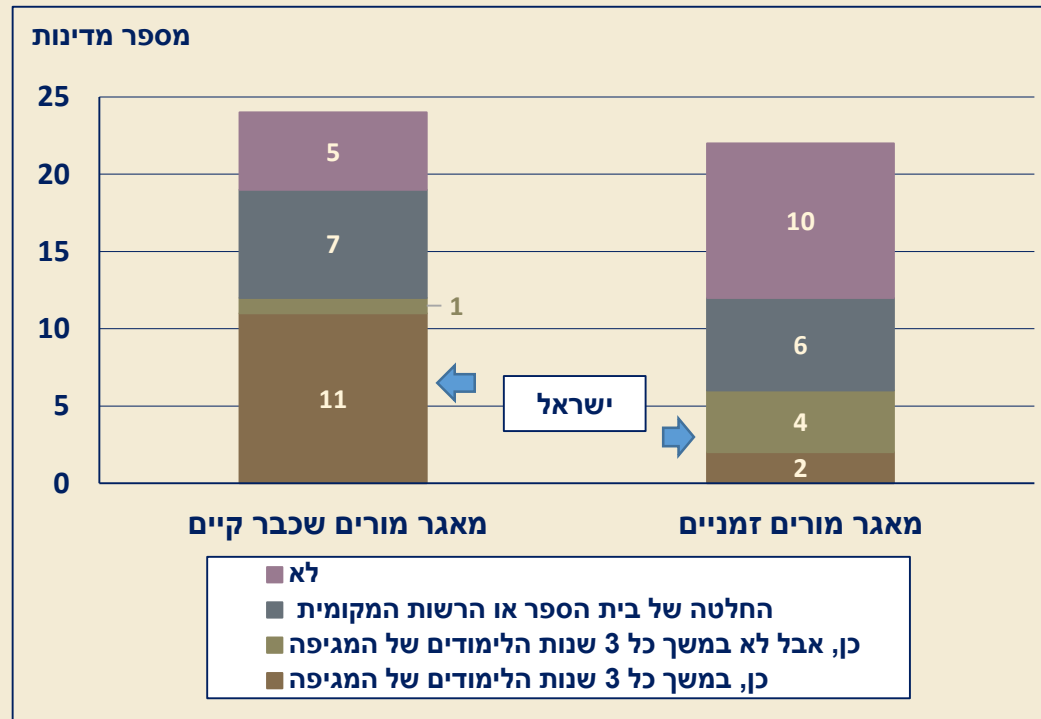
במגפת הקורונה בגלל ההדבקה והבידוד הרבה מורים לא יכלו לעבוד ובכך גבר הצורך במורים מחליפים. שקף הבא מראה כמה מדינות השתמשו במאגרי מורים עבור בתי ספר בחט"ב:

■ מאגר מורים שכבר קיים לפני המגפה.

■ מאגר מורים זמניים שהוקם בזמן המגפה במטרה לספק מורים נוספים.

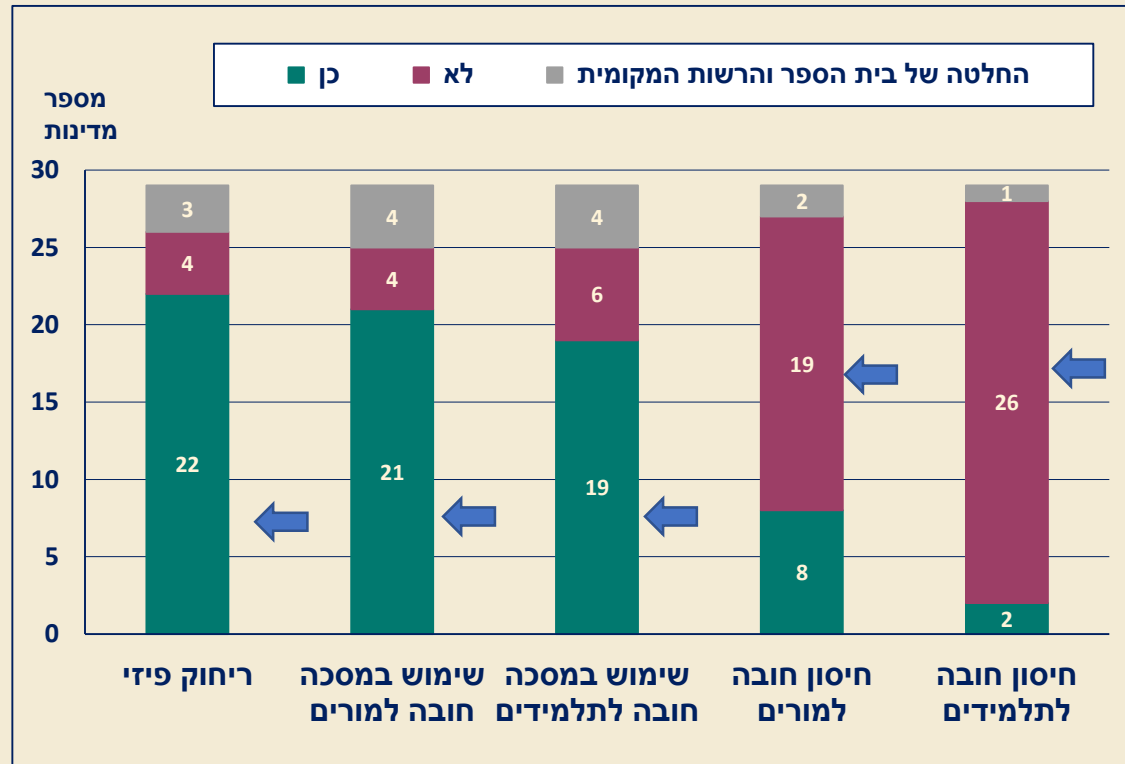
שימוש במאגרי מורים להחלפת מורים נעדרים בחט"ב בתקופת מגפת הקורונה, 2020-2022

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

האמצעים שננקטו נגד מגפת הקורונה בבתי הספר בחט"ב, 2021/22

החיצים הכחולים מראים את הקבוצה שבה נמצאת ישראל.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

**בזמן הקורונה בישראל דרשו ריחוק פיזי בבתי ספר, בין התלמידים
ובין התלמידים והמורים, ושימוש חובה במסכה למורים ולתלמידים.
החיסון לא היה חובה למורים ולתלמידים.**

✓ האמצעים שננקטו נגד מגפת הקורונה בישראל הם אלה שננקטו
ברוב מדינות ה-OECD שמסרו מידע.

✓ שמונה מדינות, צרפת, גרמניה, קוריאה, לוקסמבורג, הולנד,
פורטוגל, סלובניה וספרד, מסרו תשובות זהות לאלה של ישראל
עבור האמצעים המופיעים בתרשים. רק במדינה אחד, בריטניה,
לא ננקטו מאף אחד מהם.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

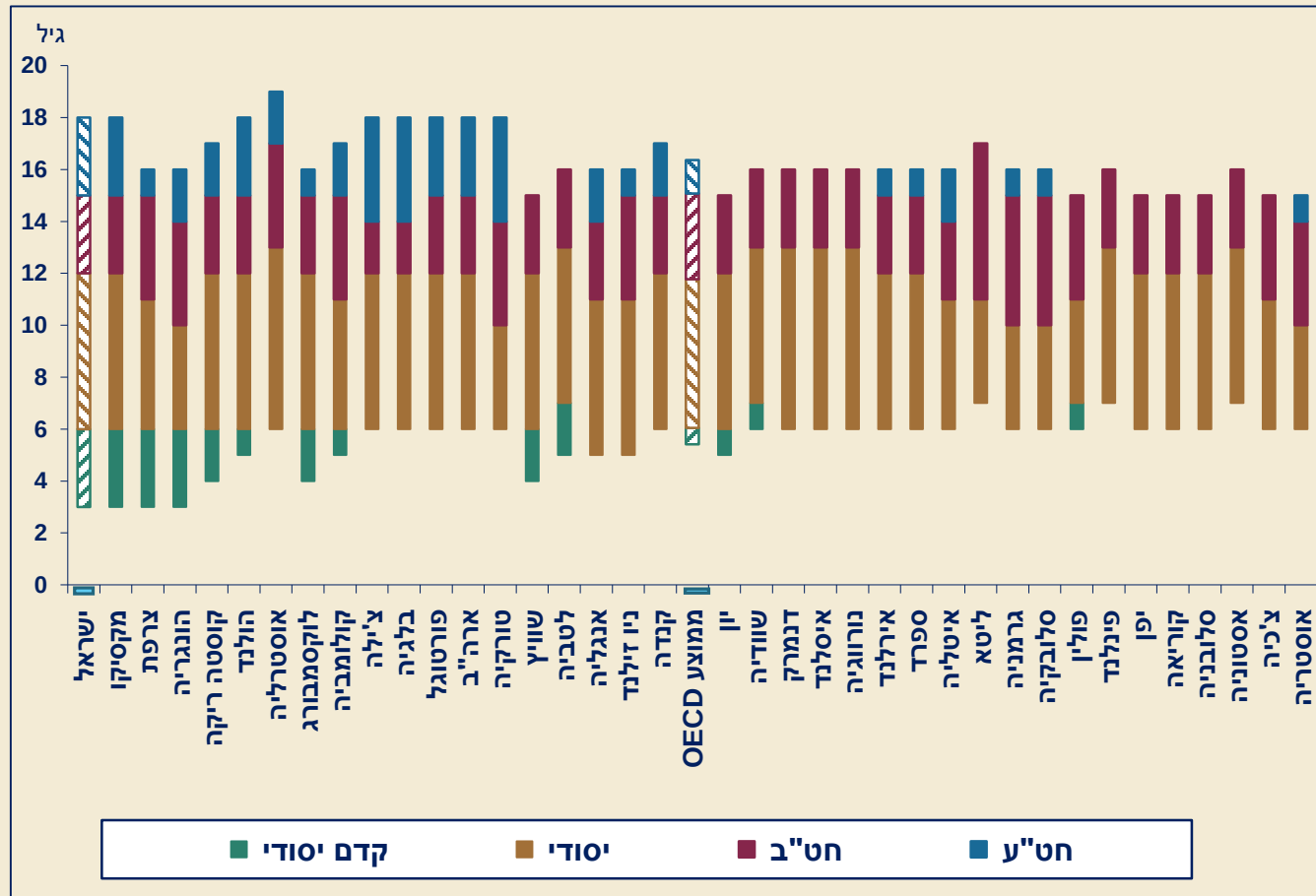
שעות לימוד

**בישראל לומדים יותר: מספר שנות לימוד
חובה גדול יותר ומספר שנתי של שעות לימוד
בחינוך היסודי ובחט"ב גבוה יותר**

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מספר שנות הלימוד החובה בנתיב הכללי לפי שלב חינוך (2020)

EAG 2021, Figure 1 (D1-Annex 3)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ישראל נמצאת בין 8 המדינות שבהן מספר שנות הלימוד החובה מתחלק בין כל שלבי החינוך

- בישראל, משנת הלימודים תשע"ו, 15 שנות לימוד חובה: 3 בחינוך הקדם יסודי, 6 ביסודי, 3 בחטיבת הביניים ו-3 בחטיבה העליונה.
- התלמיד לומד מגיל 3 ועד גיל 17. ישראל ומקסיקו הן המדינות עם מספר שנות הלימוד החובה הגבוה ביותר.

ממוצע שעות לימוד לשנה בישראל וב-OECD, לפי שלב חינוך (2020)

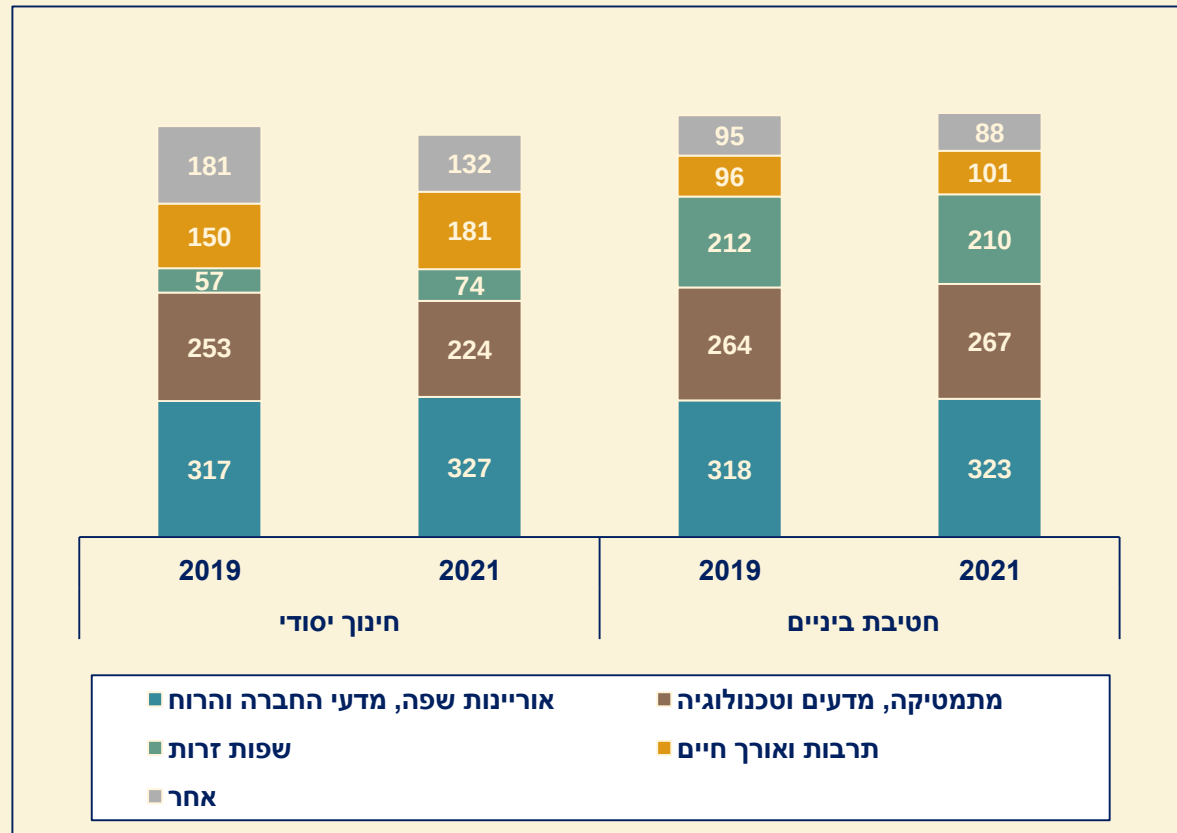
שלב חינוך			
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	
1,000	989	938	ישראל
-	923	807	OECD

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ממוצע שעות לימוד חובה בשנה בחינוך היסודי ובחט"ב לפי אשכולות תחומי דעת ב-2019 ו-2021 (נתונים סטטוטוריים)

נתוני
EAG
2021

עיבוד אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה מבוסס על EAG 2021, Tables D1.1, D1.3 & D1.4, pp 328-331

○ אשכול אוריינות שפה, מדעי החברה ומדעי הרוח הכולל בין היתר שפת אם, היסטוריה, גיאוגרפיה, האדם והסביבה, בטיחות בדרכים, תנ"ך, מולדת, חברה ואזרחות, תרבות יהודית ישראלית.

○ אשכול מתמטיקה, מדעים וטכנולוגיה הכולל גם ביולוגיה, פיזיקה וכימיה.

○ אשכול שפות הזרות הכולל בעיקר אנגלית.

○ אשכול התרבות ואורח החיים הכולל חינוך גופני, אמנות חזותית, מוזיקה, תיאטרון, מחול, קולנוע, שעת חינוך וכישורי חיים.

נתוני
EAG
2021

○ אשכול אחר הכולל את כל המקצועות שלא נכנסו באף אשכול.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בישראל ההשוואה בין 2019 ל-2021 מראה שאין שינוי בסה"כ שעות הלימוד בחינוך היסודי ובחט"ב

✓ אין שינוי משמעותי בחלוקת שעות הלימוד לפי תחומי דעת
בחט"ב.

✓ בחינוך היסודי השינויים מובהקים יותר: עלייה גדולה
במספר שעות הלימוד במקצועות הנמצאות באשכולות של
השפות הזרות ושל התרבות ואורך החיים וירידה באשכול
של המתמטיקה, מדעים וטכנולוגיה.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

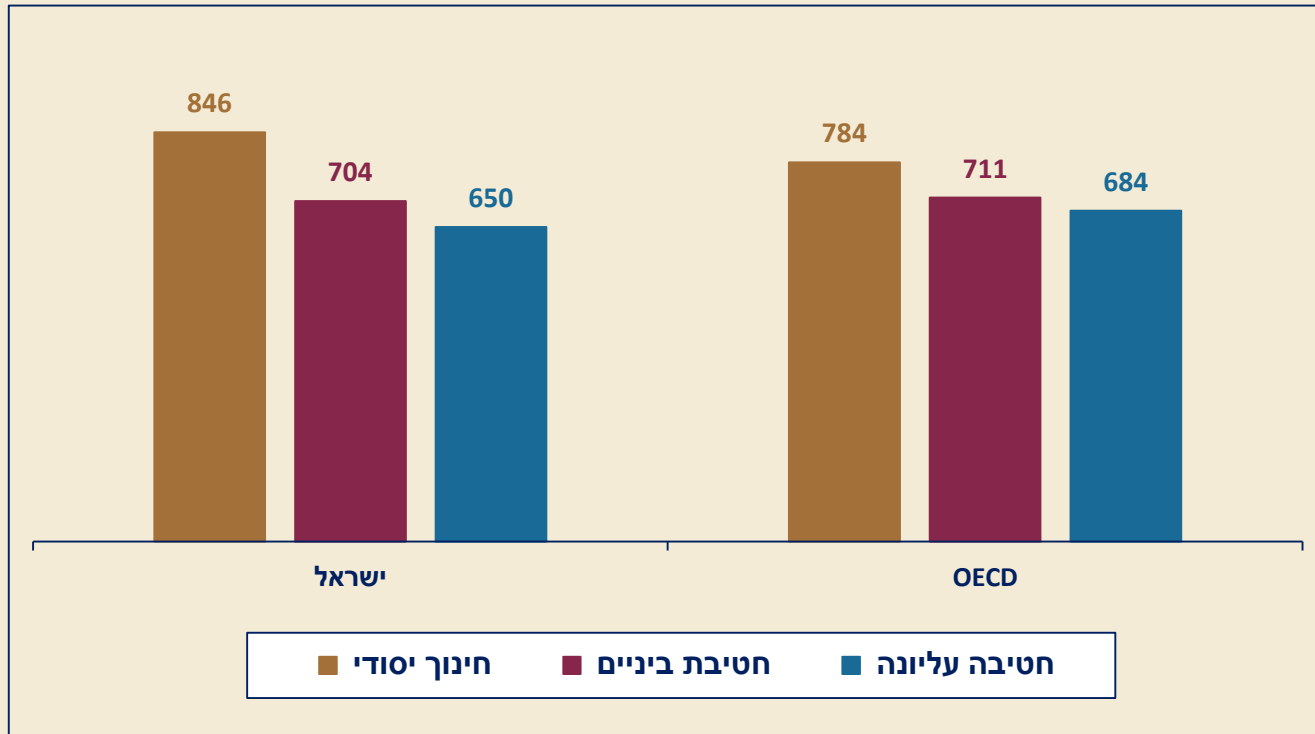
המורה בישראל

**מורה בישראל מלמד יותר בחינוך היסודי
מעמיתו ב- OECD ופחות בחטיבה
העליונה. בחטיבת הביניים מספר שעות
הוראה בישראל דומה לזה שב-OECD**

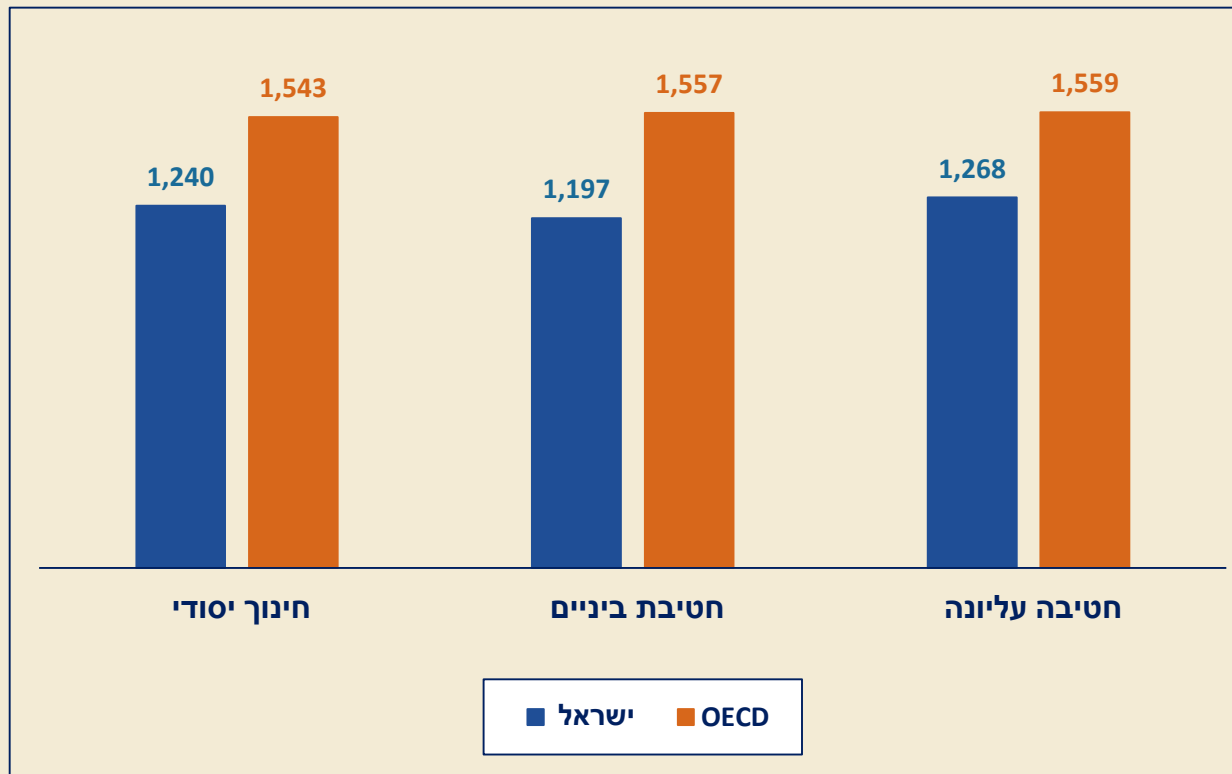
משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שעות הוראה שנתיות בממוצע למורה לפי שלב חינוך (2021) נתונים סטטוטוריים

שעות עבודה סטטוטוריות בממוצע למורה, לפי שלב חינוך (2021)

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מורה בישראל מלמד יותר בחינוך היסודי מעמיתו ב-OECD ופחות בחטיבה העליונה. בחטיבת הביניים מספר שעות הוראה בישראל דומה לזה שב-OECD.

■ מספר שעות ההוראה של מורה בישראל בחינוך היסודי גדול יותר ב-8% מאשר ממוצע שעות ההוראה למורה ב-OECD וקטן יותר ב-5% בחט"ע.

■ שעות העבודה בהתאם להסכם קיבוצי בישראל הוא כ-80% ביסודי, כ-77% בחטיבת הביניים וכ-81% בחטיבה העליונה ביחס לממוצע שעות העבודה הסטטוטוריות במדינות ה-OECD.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

התפלגות באחוזים של המורים בישראל וב-OECD לפי רמת השכלתם ושלב חינוך, 2021

השכלת המורה			שלב חינוך	
תואר שני או דוקטורט	תואר ראשון	חינוך גבוה לא אקדמי או פחות		
32.2	66.4	1.4	חינוך קדם יסודי	ישראל
43.0	55.3	1.7	חינוך יסודי	
56.8	42.3	1.5	חטיבת ביניים	
49.6	44.6	5.8	חטיבה עליונה	
			חינוך קדם יסודי	OECD
41.7	54.2	4.1	חינוך יסודי	
51.6	44.6	3.7	חטיבת ביניים	
67.1	30.6	2.3	חטיבה עליונה	

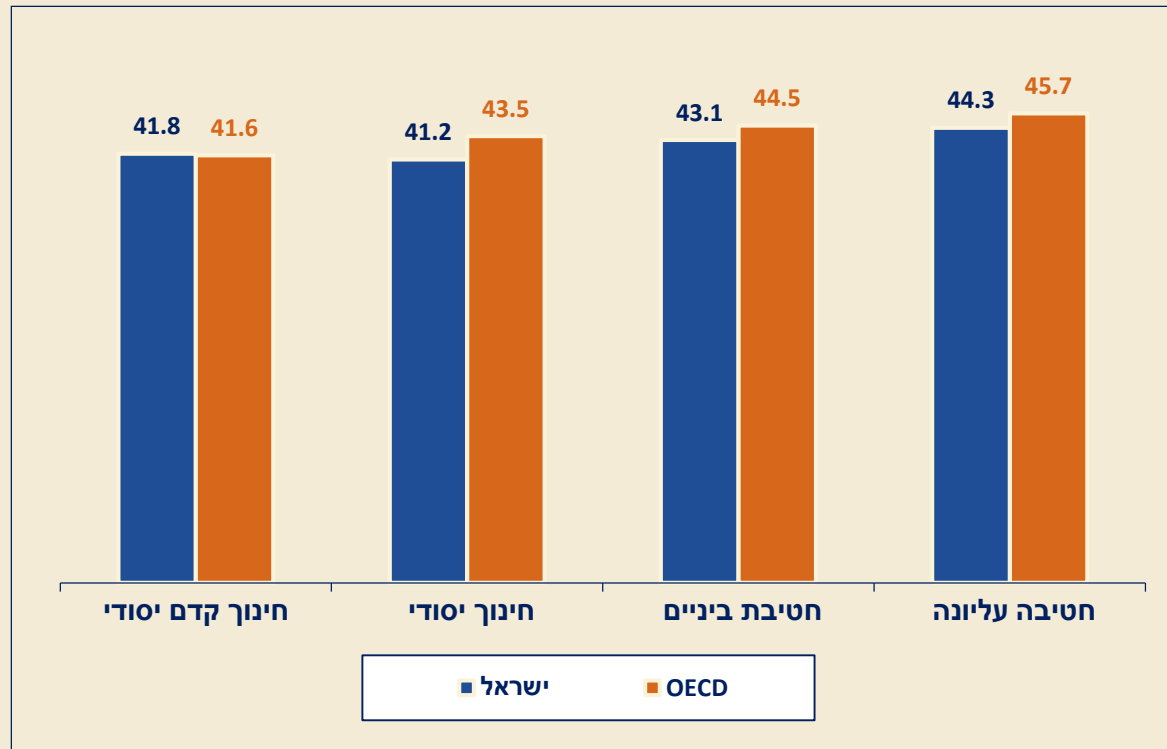
משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בישראל וב-OECD, ובכל שלבי החינוך, יותר מ-90% של המורים בעלי השכלה אקדמית, תואר ראשון או יותר

- בישראל רוב מורי חט"ב וכחצי מורי חט"ע בעלי תואר שני או דוקטורט.
- בכל שלבי החינוך בישראל רוב המורים הם בעלי השכלה אקדמית.
- השיעור בישראל של מורי חט"ע שאין להם השכלה אקדמית הוא השני בגודלו ב-OECD אחרי זה של איסלנד.

גיל ממוצע של המורים בכל שלבי החינוך (2019)

בחינוך היסודי, בחט"ב ובחט"ע המורים בישראל צעירים יותר מאשר אלה שב-OECD בממוצע

- גיל ממוצע של המורים בחינוך הקדם יסודי בישראל דומה לזה של ה-OECD. בכל שלבי החינוך האחרים המורים בישראל צעירים יותר.
- בישראל הגיל הממוצע של המורים בחינוך הקדם יסודי גבוה מזה של המורים ביסודי. בשלבי החינוך האחרים גיל המורים בישראל עולה בשלבי החינוך הגבוהים יותר ומסקנה זאת נכונה גם לממוצע ה-OECD ולמרבית המדינות.
- בישראל כ-48% מכל המורים בחינוך היסודי, כ-40% בחט"ב וכ-39% בחט"ע צעירים מ-40. ב-OECD הם מהווים כ-39% בחינוך היסודי, כ-36% בחט"ב וכ-32% בחט"ע.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

גיל ממוצע של המורים ב-2019, לפי שלב חינוך ולפי מגדר

שלב חינוך				
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	חינוך קדם יסודי	
44.3	43.1	41.2	41.8	ישראל - סה"כ
43.4	42.7	40.9	41.8	נשים
46.5	44.4	42.9	41.8	גברים
45.7	44.5	43.5	41.6	OECD - סה"כ
45.1	44.3	43.5	41.7	נשים
46.4	44.6	43.2	38.5	גברים

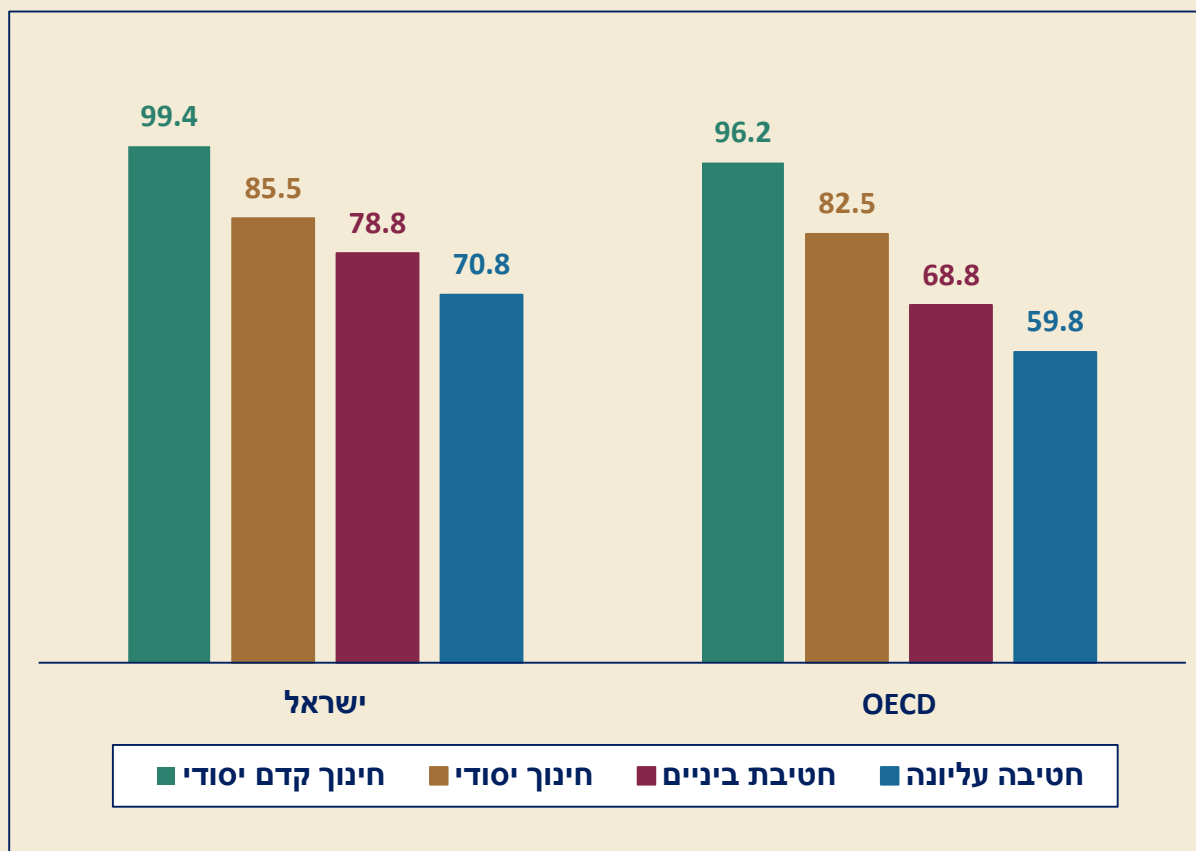
נתוני
EAG
2021

בישראל בממוצע, המורים מבוגרים מהמורות

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור המורות בישראל וב-OECD לפי שלב חינוך (2019)

נתוני
EAG
2021

מחושב על בסיס נתוני אתר OECDstat

שיעור המורות בישראל הינו גבוה משמעותית בכל שלבי החינוך

❖ בכל שלב חינוך שיעור המורות בישראל גבוה מממוצע ה-OECD במיוחד בחט"ב ובחט"ע. עם זאת, יש לציין כי ברוב המדינות המורות הן רובו של כוח ההוראה.

❖ שיעור המורים הגברים בישראל הולך וגדל בשלבי החינוך הגבוהים יותר, קרי בחטיבה העליונה. בקדם יסודי שיעור הגברים הוא כחצי אחוז, כ- 15% בחינוך היסודי ועד לכ- 29% בחטיבה העליונה. מגמה זאת קיימת כמעט בכל המדינות.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שכר המורים

**בישראל שכר המורים בפועל בחטיבה
העליונה זהה לשכר בעלי השכלה שלישונית
במשק**

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שכר סטטוטורי ושכר בפועל הגדרות

❖ תעריפי השכר הסטטוטורי כוללים את רכיבי השכר עבור
מרבית המורים בכל שלב השכלה, דרגה וותק ואינם
כוללים תוספות אישיות, כגון תוספות תפקיד, שרק חלק
המורים מקבלים. השכר בפועל כולל את כל התוספות.

שכר שנתי בפועל של מורים במשרה מלאה במונחי PPP בבתי-ספר ציבוריים (2021)

שלב חינוך				
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	חינוך קדם יסודי	
47,884	44,049	40,783	40,704	ישראל
53,682	50,026	47,538	41,941	OECD
0.89	0.88	0.86	0.97	היחס ישראל/OECD

השכר בפועל למשרה מלאה מחושב על כלל המורים המועסקים ב-90% משרה ומעלה לפי הגדרת ה-OECD, הן בתנאי הרפורמות והן במתכונת הישנה.

שכר סטטוטורי שנתי של מורים במשרה מלאה בעלי 15 שנות ותק, הכשרה טיפיקאלית במונחי PPP בבתי-ספר ציבוריים (2021)

שלב חינוך				
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	חינוך קדם יסודי	
39,245	36,244	33,671	37,891	ישראל
53,268	51,246	49,245	45,253	OECD
0.74	0.71	0.68	0.84	היחס ישראל/OECD

ההכשרה הטיפיקאלית הינה ההכשרה הנפוצה ביותר עבור המורים במערכת החינוך של אותה מדינה ובנקודות שונות בקריירה של המורים.

בכל שלבי החינוך השכר בפועל של המורים בישראל גבוה מהשכר הסטטוטורי

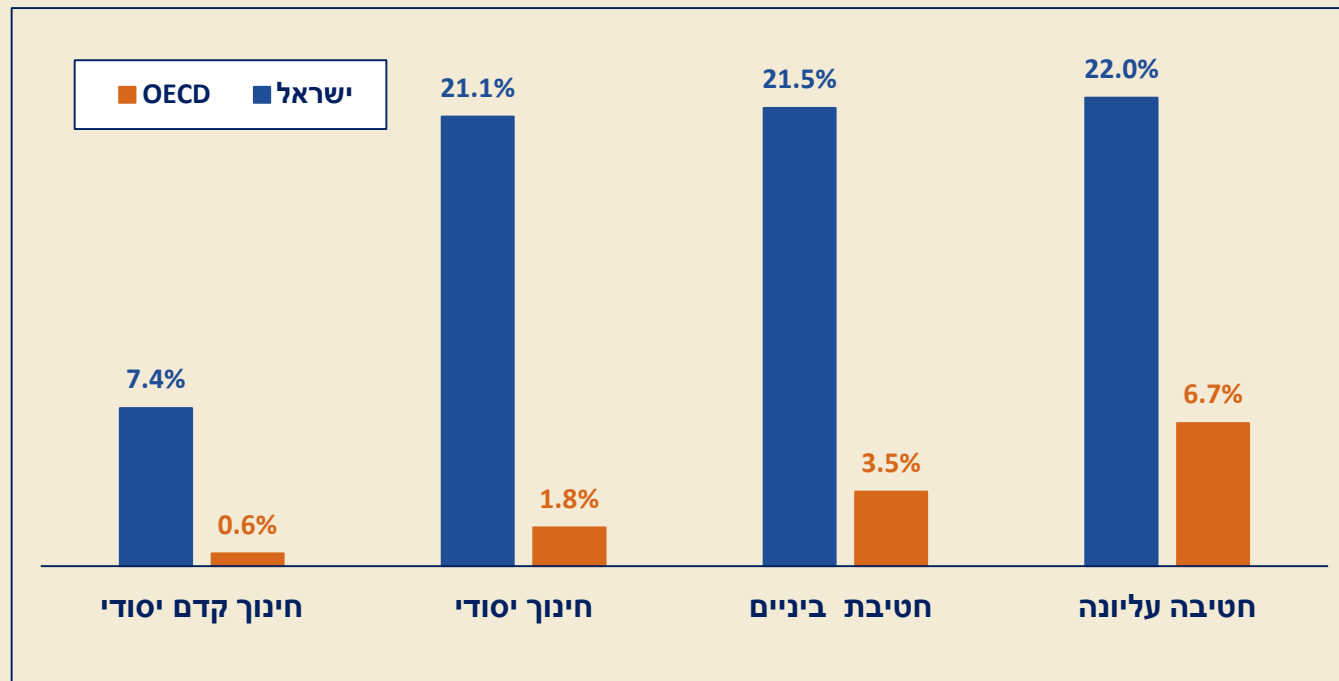
➤ בכל שלבי החינוך השכר בפועל של המורים בישראל נמוך מזה שב-OECD :
3% בחינוך הקדם יסודי, 11% בחט"ע, 12% בחט"ב ו-14% בחינוך היסודי.

➤ השכר הסטטוטורי של מורה במשרה מלאה עם 15 שנות ותק והכשרה טיפיקאלית בישראל נמוך ב-32% בחינוך היסודי, ב-29% בחטיבת הביניים וב-26% בחטיבה העליונה מהשכר הממוצע ב-OECD. בגני ילדים שכר הגננות בישראל נמוך ב-16% מהשכר הממוצע של גננת ב-OECD.

➤ השכר בפועל של מורה בישראל גבוה מהשכר הסטטוטורי ב-7.4% בחינוך הקדם יסודי, ב-21.1% בחינוך היסודי, ב-21.5% בחט"ב וב-22.0% בחט"ע.

ההפרש בישראל וב-OECD בין השכר בפועל לבין השכר הסטטוטורי של מורה עם 15 שנות ותק והכשרה טיפיקאלית, במחירי PPP ב-2021

התוספות בשכר המורים בישראל מהוות שיעור גדול משכרם בפועל

- השכר בפועל בישראל גבוה ביחס לשכר הסטטוטורי בין 7.4% בגני ילדים ל-22.0% בחט"ע. לעומת זאת השכר בפועל ב-OECD גבוה מהשכר הסטטוטורי בחט"ע ובחט"ב (ב-6.7% ו-3.5% בהתאמה) ודומה בחינוך היסודי והקדם יסודי.
- בכל שלבי החינוך משקל התוספות בשכר בפועל של המורים גבוה בהרבה בישראל בהשוואה ל-OECD.
- ישראל נמצאת בין מדינות ה-OECD שבהן חלק התוספות בשכר בפועל הגדול ביותר: מקום שמיני בחינוך הקדם יסודי ובחט"ע ומקום רביעי בחינוך היסודי ובחט"ב.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

היחס בין שכר מורים בפועל לתמ"ג לנפש לפי שלב חינוך ב-2021

שלב חינוך				
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	חינוך קדם יסודי	
1.21	1.12	1.03	1.03	ישראל
1.16	1.08	1.03	0.91	OECD

בישראל השכר בפועל של המורים גדול מהתוצר המקומי הגולמי לנפש בכל שלבי החינוך.

עיבוד של אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה, משרד החינוך
EAG 2022, Table D3.3, p. 341, & OECDstat

יחס שכר בפועל* לבין השכר הממוצע של בעלי השכלה שלישונית בגילאי 25-64 במשק ב-2021

שלב חינוך				מדינה
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	חינוך קדם יסודי	
1.00	0.92	0.85	0.85	ישראל
8 מתוך 27 מדינות	9 מתוך 27 מדינות	12 מתוך 27 מדינות	7 מתוך 23 מדינות	דירוג ישראל במדד זה ביחס למדינות ה-OECD
0.96	0.90	0.86	0.81	OECD

* השכר בפועל למשרה מלאה מחושב על כלל המורים, הן המועסקים בתנאי הרפורמות והן המורים המועסקים במתכונת הישנה.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בישראל שכר המורים בפועל בחטיבה העליונה זהה לשכר בעלי השכלה שלישונית במשק

השוואת מערכת השכר בכל מדינה מתארת את כוח הקנייה של המורים ביחס לזה של העובדים בעלי השכלה שלישונית באותה מדינה.

*

בישראל שכר המורים בפועל בחינוך הקדם יסודי, בחינוך היסודי ובחטיבת הביניים נמוך משכר בעלי השכלה שלישונית במשק.

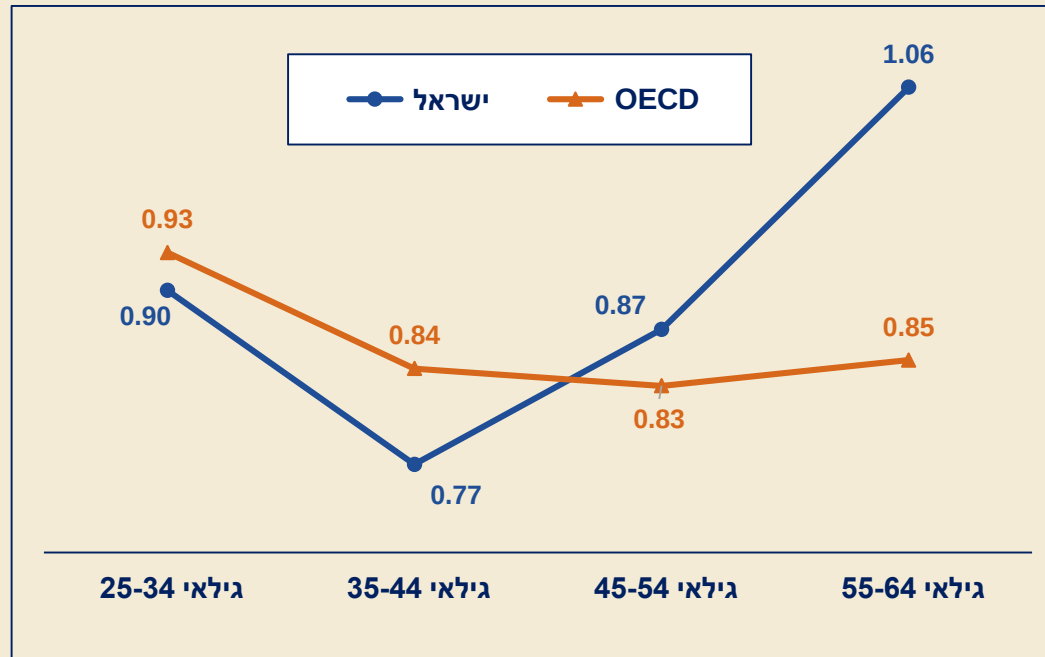
*

בישראל, בשנת 2021 שכר המורים בפועל ביחס לבעלי תואר מכלל המשק הישראלי, גבוה מאותו יחס בממוצע מדינות ה-OECD בחינוך הקדם יסודי, בחט"ב ובחט"ע. בחינוך היסודי הוא נמוך במקצת.

*

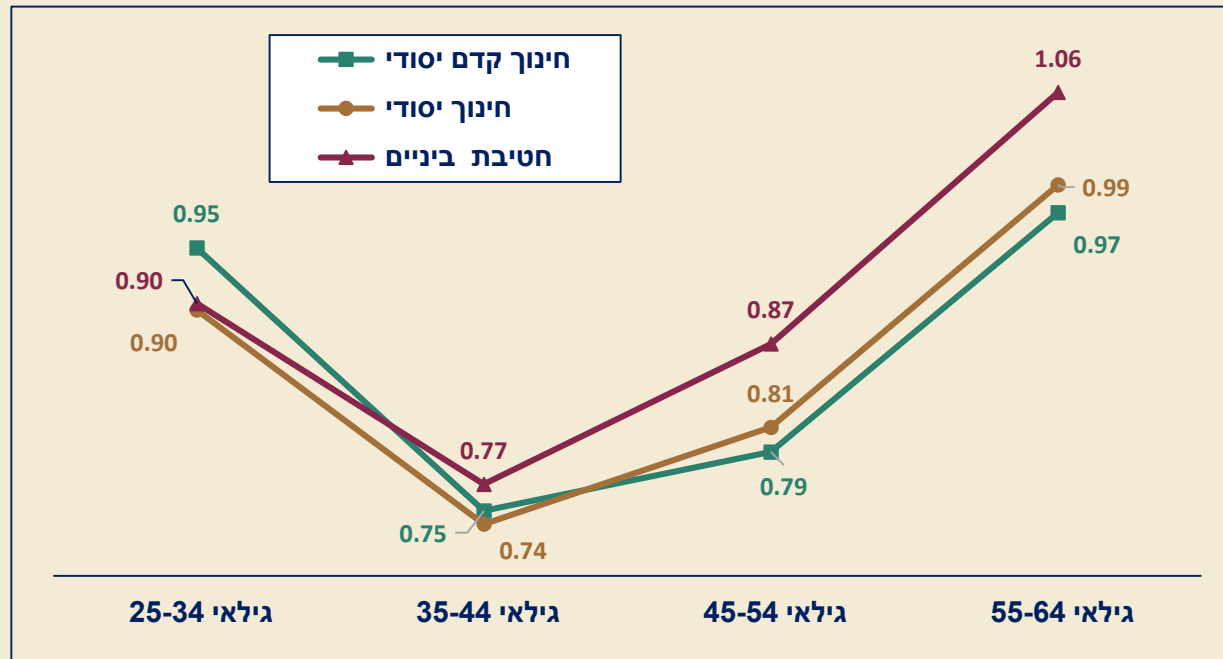
יחס השתכרות מורה בחט"ב לעומת עמיתו במשק (2021) לפי קבוצות גיל (על בסיס שכר בפועל)

- בישראל שכר המורים גבוה מזה של חבריהם במשק בקבוצת הגיל של המבוגרים.
- מורים מבוגרים (55-64) מתוגמלים ב-OECD פחות לעומת בני גילם במדינה מאשר הצעירים (25-34). כלומר, שכר המורים לפי ממוצע מדינות ה-OECD, צומח בקצב נמוך יותר ולכן נשחק באופן יחסי.

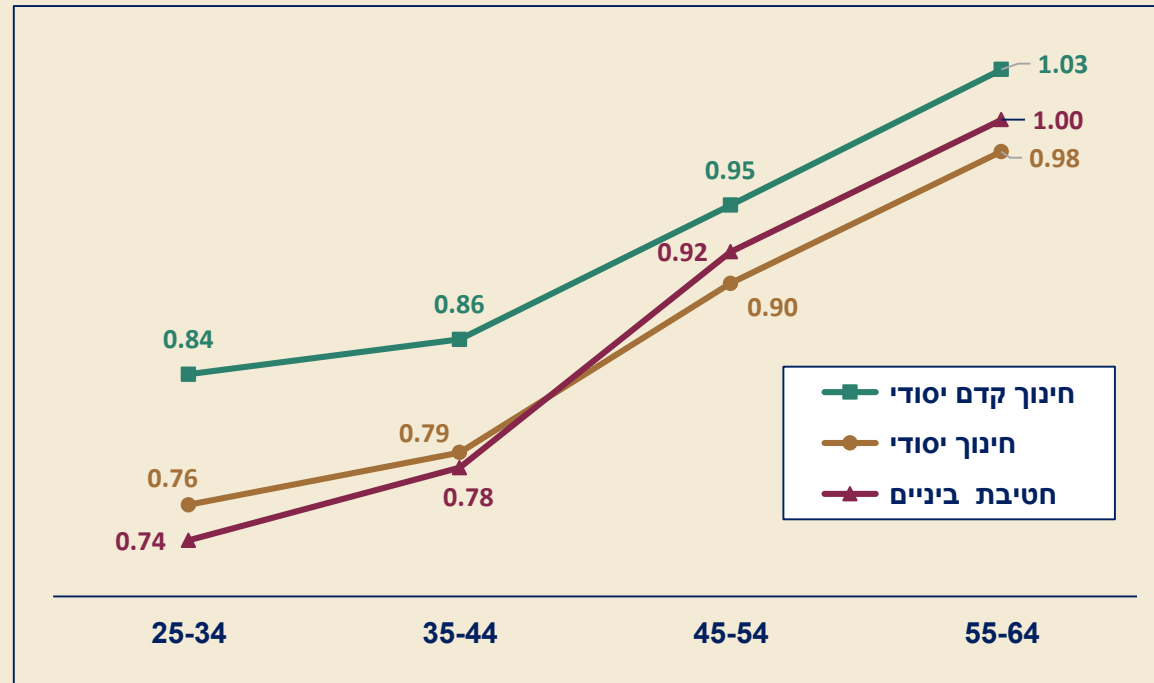
יחס השתכרות מורה בישראל לעומת עמיתו במשק לפי שלב חינוך ב-2021 (על בסיס שכר בפועל)

- בקבוצות גילאי 35-44 בכל שלבי החינוך חלה ירידה ביחס ההשתכרות לעומת העמיתים במשק.
- מעל גיל 45 יחס ההשתכרות בישראל עולה עם שלב החינוך.

היחס בין שכר מורה בפועל בישראל לעמיתו ב-OECD, לפי קבוצות גיל ושלב חינוך ב-2021

בקבוצות הגיל הצעירות שכר המורה בפועל בישראל נמוך מזה של עמיתו ב-OECD. בקבוצות הגיל המבוגרות, הוא גבוה יותר בחינוך הקדם יסודי, זהה בחט"ב ונמוך יותר בחינוך היסודי.

השוואת שכר לשעת עבודה ממוצעת במחירי PPP 2021 (לפי הסכמי שכר)

שכר בפועל לפי שעות בהסכמי עבודה	קדם יסודי	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	38.2	32.9	36.8	37.8
ממוצע OECD	26.9	30.8	32.1	34.4
יחס לשעת מורה ישראל / OECD	1.42	1.07	1.15	1.10

- מורה בישראל מרוויח לשעת עבודה בפועל, לפי הסכמי השכר, בין 7% ל- 42% יותר לעומת שכרו לשעה בפועל של מורה ממוצע ב- OECD.

שכר בפועל לפי שעות נוכחות	קדם יסודי	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	38.2	32.9	36.8	37.8
ממוצע OECD		41.1	44.6	
יחס לשעת מורה ישראל / OECD		0.80	0.82	

ההשתכרות לשעת עבודה לפי שעות נוכחות הנדרשות בבית הספר הינה בהשוואה למדינות המדווחות באופן זה.

- השכר לשעת נוכחות בבית הספר בישראל ביחס לשכר לפי שעת נוכחות בממוצע ה-OECD קטן בחינוך היסודי ובחט"ב.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

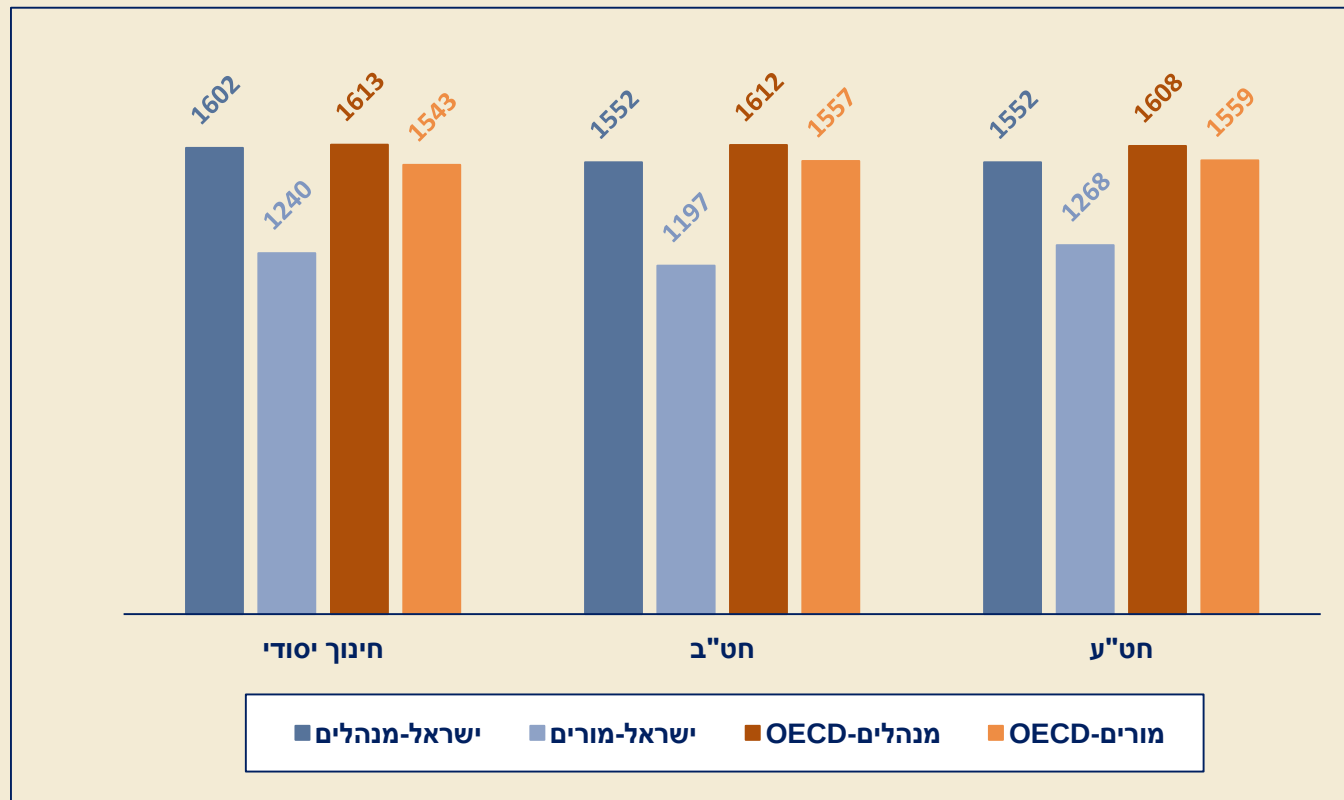
מנהלי מוסדות חינוך

בכל שלבי החינוך מספר שעות עבודה שנתית של מנהל מוסד חינוך בישראל קרוב לזה של ה-OECD. מספר זה אצל המורים בישראל נמוך יותר.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שעות עבודה שנתיות של מנהלי מוסדות חינוך ושל מורים בישראל וב-OECD לפי שלב חינוך ב-2021

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בחט"ב ובחט"ע מספר שעות עבודה של מנהל בישראל נמוך מזה של עמיתו ב-OECD ודומה לזה של הארגון בחינוך היסודי

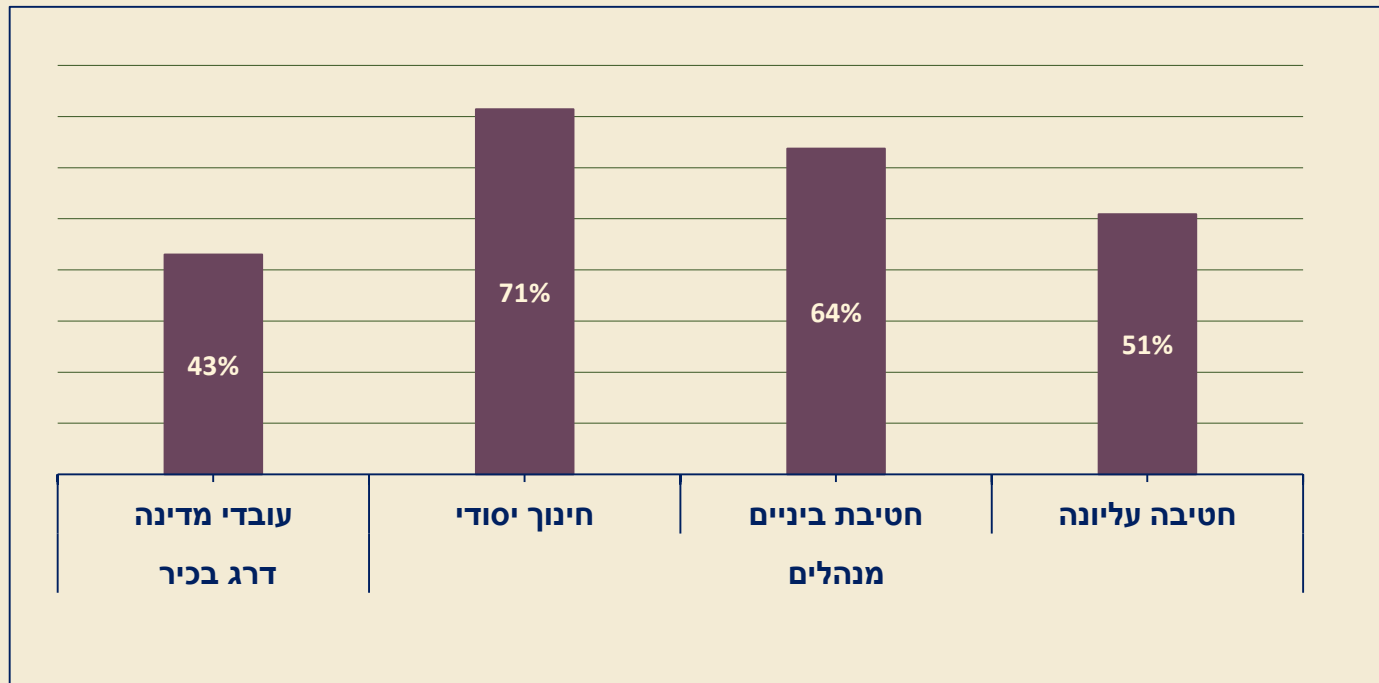
❖ בישראל זמן עבודה של מנהל בית ספר גבוה מזה של מורה בכ-29% בחינוך היסודי, כ-30% בחט"ב וכ-22% בחט"ע. ב-OECD בממוצע זמן עבודה של מנהל בית ספר גבוה מהמורים ב-3% עד 5% לפי שלב החינוך.

❖ ישראל היא אחד המדינות הבודדות עם לטביה, קוריאנה, פולין וארה"ב שבהן מנהל מוסד חינוך עובד בשנה לפחות 250 שעות יותר ממורה באותו שלב חינוך.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור נשים בדרג הבכיר אצל עובדי מדינה בעלי השכלה גבוהה בישראל ואצל מנהלי מוסד חינוך ב-2019

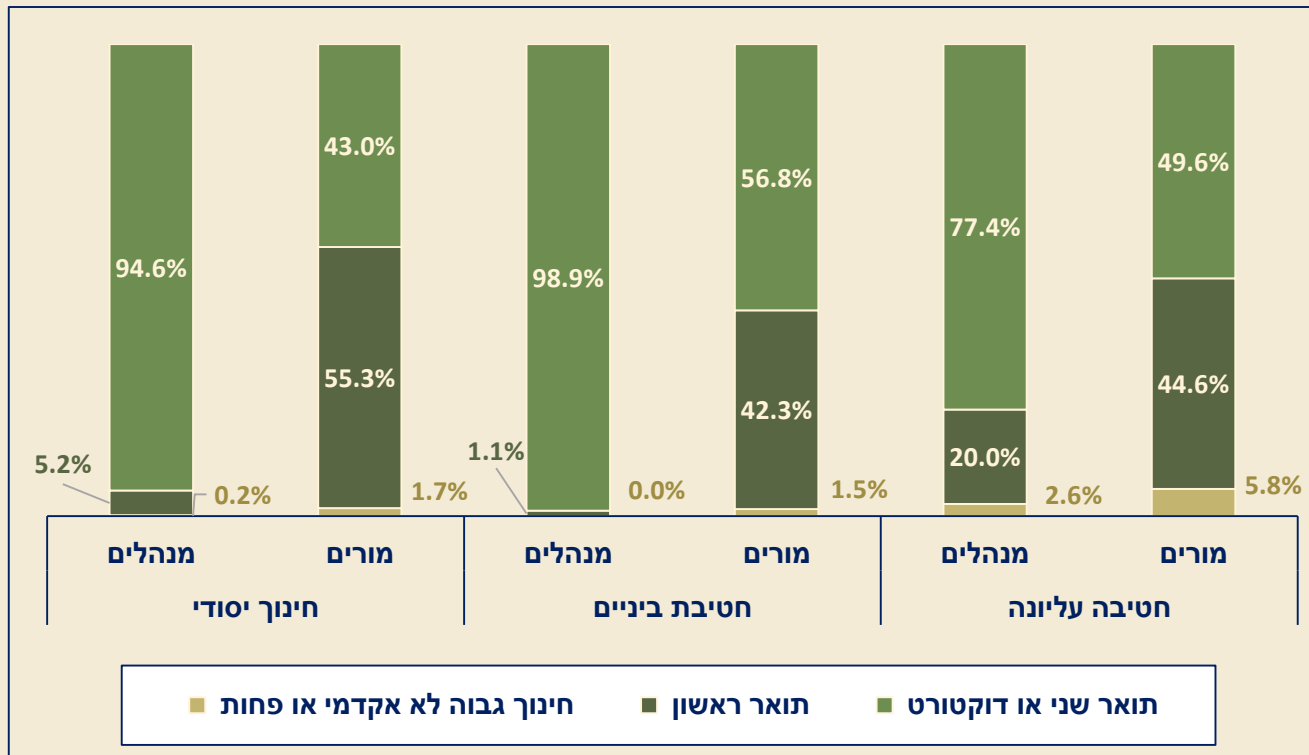

שיעור הנשים בדרג הבכיר של עובדי המדינה נמוך בהרבה משיעור נשים אצל מנהלי מוסדות חינוך בכל שלבי החינוך.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

התפלגות של מנהלי בתי ספר ומורים בישראל, לפי רמת ההשכלה ושלב חינוך, 2021

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

**בכל שלבי החינוך רוב גדול של מנהלי בתי ספר בישראל
בעלי תואר שני או דוקטורט, כ-99% בחטיבת הביניים,
כ-95% בחינוך היסודי וכ-77% בחטיבה העליונה**

❖ **בחט"ע נמצאים שיעור מנהלים בעלי תואר שני או דוקטורט הנמוך
ביותר ושיעורי בעלי תואר ראשון ובעלי השכלה לא אקדמית הגבוהים
ביותר. בעלי השכלה לא אקדמית מהווים כ-3% מכלל המנהלים בשלב
חינוך זה.**

❖ **מההשוואה להשכלת המורים יוצא ששיעור המנהלים בעלי תואר שני
או דוקטורט גבוה בהרבה ושיעורי המנהלים בעלי תואר ראשון ובעלי
השכלה לא אקדמית נמוכים בהרבה.**

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שכר בפועל של מנהלי בית ספר בישראל וב-OECD, לפי שלב חינוך ב-PPP, 2021

שלב חינוך			
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	
82,515	70,840	72,950	ישראל
83,022	76,831	71,462	OECD

ב-2021 מנהל בית ספר בחינוך היסודי בישראל השתכר בפועל יותר מאשר עמיתו ב-OECD.
בחט"ב ובחט"ע שכר המנהלים היה נמוך יותר.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בכל שלבי החינוך שכר מנהלי בית ספר בישראל וב-OECD גבוה בהרבה מזה של המורים

מתוך כ-25 מדינות, ישראל ממוקמת במקום 13 מבחינת שכר בפועל של מנהלים בחינוך היסודי, במקום 15 בחט"ע ובמקום 16 בחט"ב.

*

בהשוואה ל-OECD הפער בישראל בין שכר המנהלים לשכר המורים גדול יותר ונע בין 61% בחט"ב ל-79% בחינוך היסודי. ב-OECD הפער נע בין 50% בחינוך היסודי ל-55% בחט"ע.

*

ישנן מדינות, כגון אסטוניה או לטביה, שבהן הפער בין שכר המנהלים לשכר המורים נמוך. לעומת זאת קיימות מדינות כגון איטליה שבהן פער זה מאוד גדול.

*

היחס בין ממוצע השכר בפועל של מנהל בית ספר לשכר של עובדים במשק בני 25-64 ב-2021

שלב חינוך			
חטיבה עליונה	חטיבת ביניים	חינוך יסודי	
1.73	1.48	1.53	ישראל
1.48	1.40	1.29	OECD

שכר של מנהל בית הספר במשרה מלאה. השכר של עובדי המשק הוא השכר הממוצע
המתייחס לעובדם בעלי השכלה שלישונית בלבד.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

מנהל בית ספר מקבל שכר פי 1.5-1.7 יותר גבוה מזה של בעלי השכלה שלישונית במשק

ישראל נמצאת בין המדינות בעשיריה הראשונה מבחינת היחס בין שכר המנהלים לשכר עובדי המשק, מקום שישי בחינוך היסודי ובחט"ע ומקום שביעי בחט"ב.

בכל שלבי החינוך, היחס בישראל בין השכר בפועל של מנהל בית ספר לשכר ממוצע של עובדי המשק בעלי השכלה שלישונית גבוה מזה שב-OECD.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

הוצאה לאומית לחינוך

בישראל אחוז ההוצאה למוסדות חינוך
מהתמ"ג עבור מוסדות החינוך היסודי, העל-
יסודי והעל-תיכוני הוא הגבוה ביותר ב-
OECD. האחוז עבור החינוך והטיפול בגיל
הרך הוא השישי בגודלו בארגון.

סך ההוצאה על מוסדות חינוך לפי שלבי החינוך כאחוז מהתמ"ג, 2019

כל שלבי החינוך*	חינוך יסודי, על-יסודי ועל תיכוני	חינוך וטיפול הגיל הרך	
7.6%	4.8%	1.3%	ישראל
5.8%	3.4%	0.9%	OECD

* כולל ההשכלה השלישונית.

אחוז ההוצאה לחינוך מהתמ"ג בישראל גבוה יותר בכל שלבי החינוך בהשוואה לאותו אחוז ב-OECD.

הוצאה* לתלמיד במונחי PPP** לפי מוסדות חינוך (2019)

השכלה שלישונית	בתי ספר***	גני ילדים	
12,683	9,369	6,083	ישראל
17,559	10,722	9,598	OECD

* למוסדות חינוך

** PPP-Purchasing Power Parity (לפי GDP) = 3.9162 ₪

*** כולל בתי ספר בחינוך היסודי, העל יסודי והעל תיכוני לא גבוה.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

הוצאה למוסדות חינוך כאחוז מהתמ"ג גבוה יותר בישראל

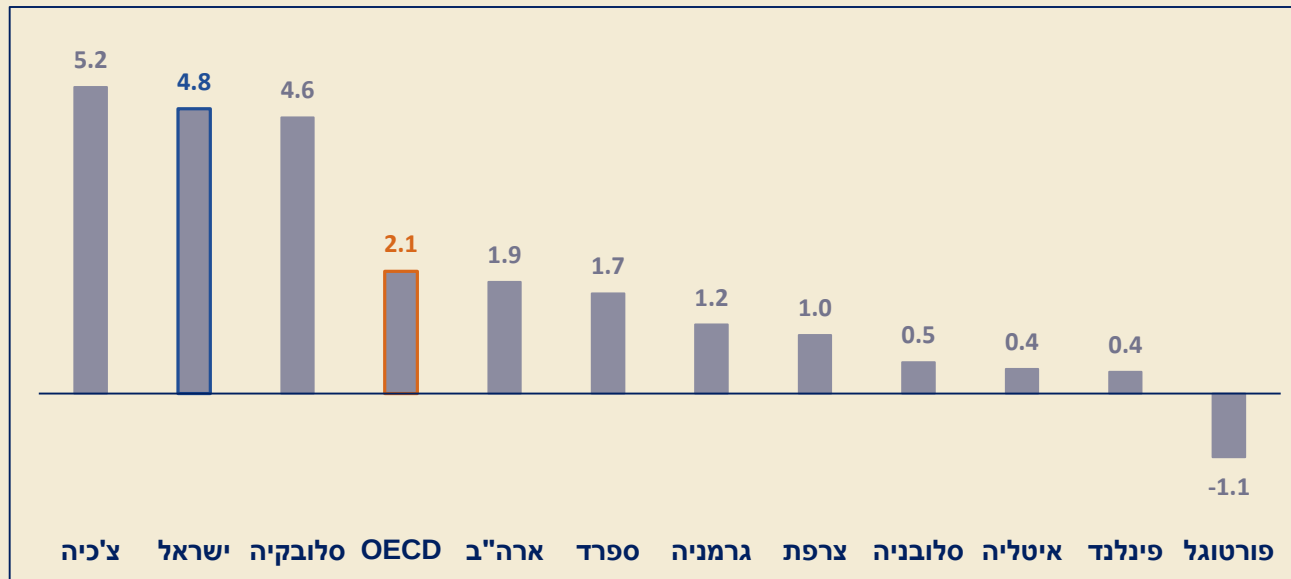
* בשנת 2019 הוציאה ישראל על מוסדות חינוך וטיפול הגיל הרך 1.3% מהתמ"ג ועבור מוסדות החינוך היסודי, העל-יסודי והעל-תיכוני 4.8%. באותה שנה ב-OECD בממוצע הוציאו בהתאם 0.9% ו-3.4%.

* ההוצאה הדולרית בממוצע לתלמיד בישראל נמוכה מממוצע ה-OECD.

* הסיבה העיקרית להוצאה פר תלמיד נמוכה בישראל: מספר תלמידים הגבוה בישראל (ומכאן, מספר התלמידים הגבוה בכיתה) משפיע על הוצאה קטנה לתלמיד.

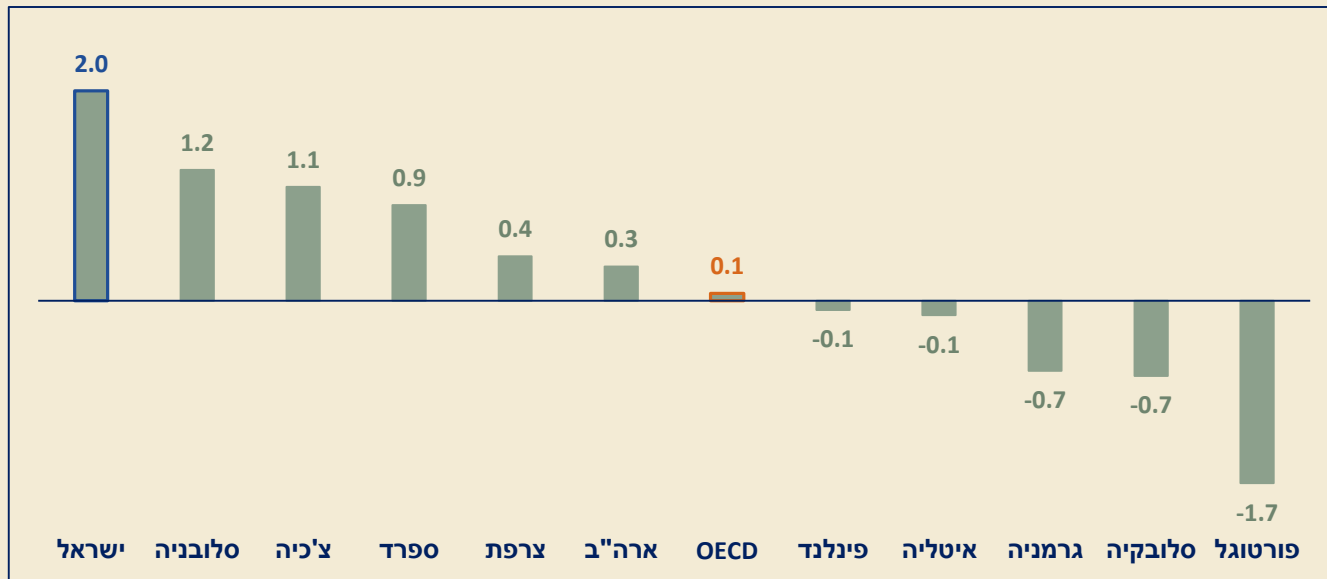
ממוצע הגידול השנתי בהוצאה למוסדות חינוך* (2012-2019)

* כולל חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

ממוצע הגידול השנתי במספר התלמידים* (2012-2019)

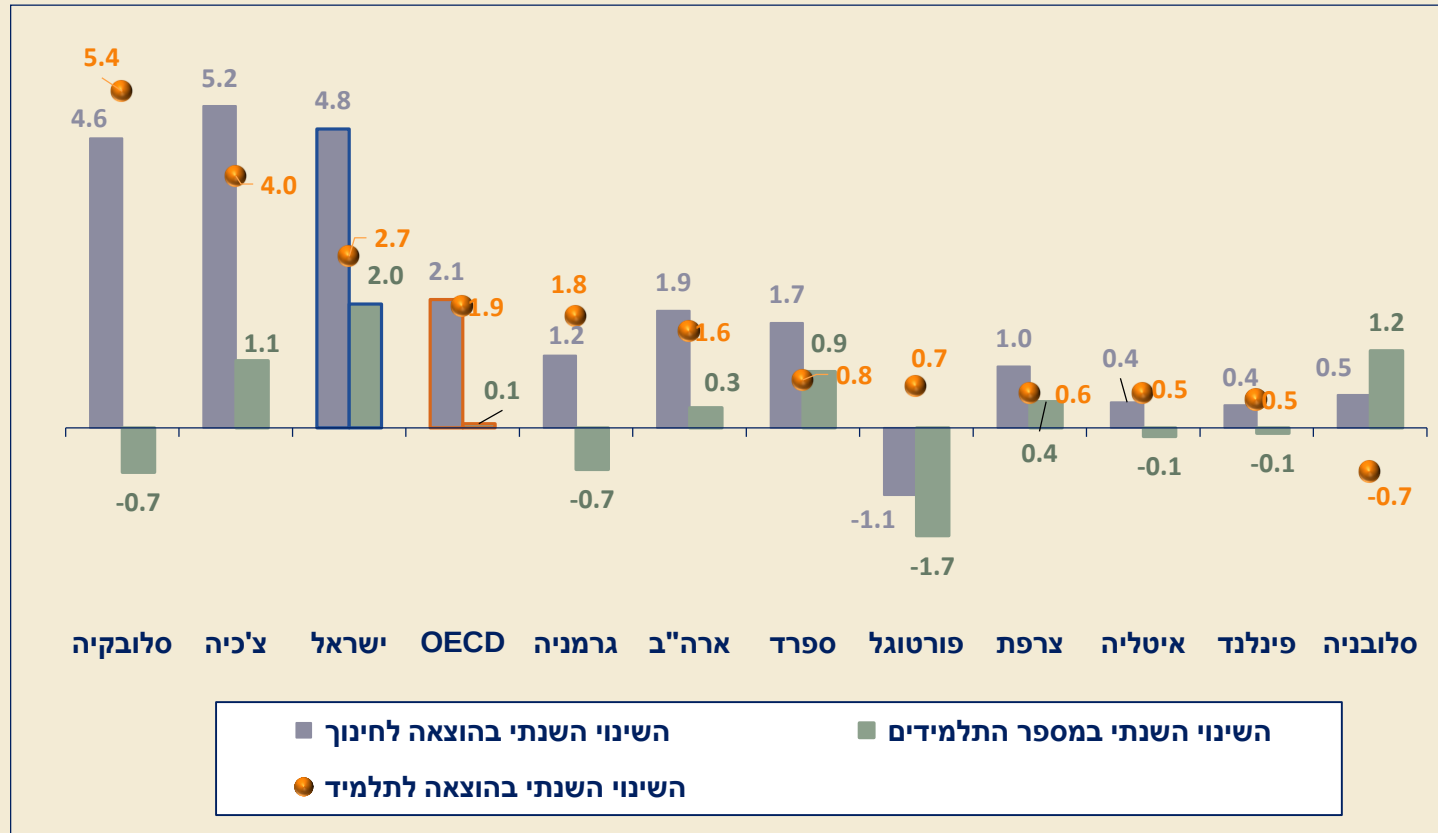

* כולל חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור השינוי בממוצע לשנה בהוצאה על מוסדות חינוך, במספר התלמידים ובהוצאה השנתית לתלמיד (2012-2019)

* כולל חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בין השנים 2012-2019 שיעור הגידול השנתי של ההוצאה לחינוך בישראל ושיעור הגידול השנתי במספר התלמידים היו בין הגבוהים ביותר ב-OECD

* הגדלת ההוצאה לחינוך התחלקה בין מספר גדול של תלמידים הנתרם מהריבוי הטבעי, מההגירה החיובית לישראל ומכוח האחזקה של תלמידים בבית הספר. כך ששיעור השינוי בהוצאה לתלמיד נשחק יחסית למדינות בעלות ריבוי טבעי שלילי.

* לדוגמא, סך הגידול השנתי בהוצאה לחינוך בין השנים 2012-2019 נמוך בסלובקיה מאשר בישראל ועומד על סך של 4.6% לשנה (4.8% בישראל), אך קיטון במספר התלמידים בסלובקיה (-0.7%) לעומת גידול בישראל (+2.0%) מציג עלייה של 5.4% לשנה בהוצאה לתלמיד בסלובקיה לעומת 2.7% לשנה בישראל.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

השכלה

אוכלוסיית ישראל מהמשכילות בעולם

התפלגות (באחוזים) של אוכלוסיית בני 25-64 לפי רמת ההשכלה (2010, 2021)

2021			2010			
השכלה שלישונית	חטיבה עליונה*	עד חטיבת ביניים, כולל	השכלה שלישונית	חטיבה עליונה*	עד חטיבת ביניים, כולל	
49.7%	38.3%	12.1%	45.6%	36.5%	17.9%	ישראל
39.7%	40.6%	20.1%	30.3%	44.6%	25.1%	OECD

* כולל חינוך על-תיכוני שאינו חינוך גבוה.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

כחצי של בני 25-64 בישראל בעלי השכלה שלישונית*

■ אוכלוסיית ישראל הינה מהמשכילות ביותר בעולם. מקום תשיעי בשיעור בעלי ההשכלה הגבוהה בקרב המדינות החברות ב-OECD.

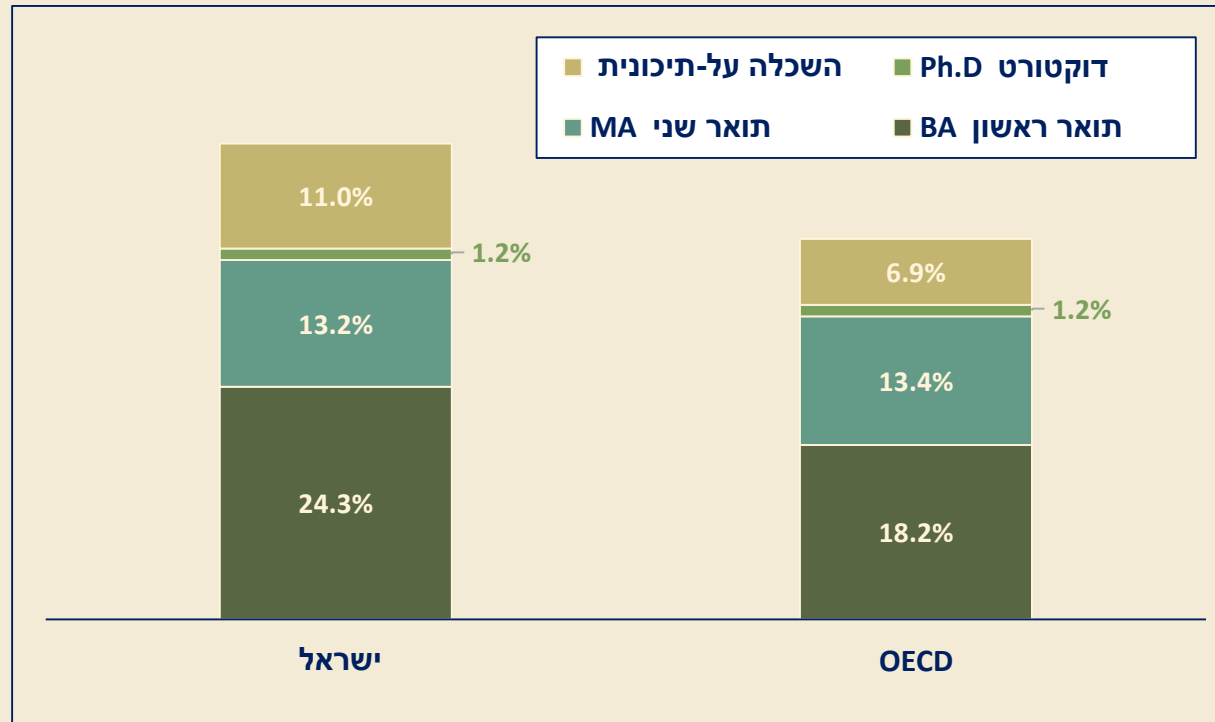
■ אחוז בעלי ההשכלה השלישונית* בישראל גבוה ממוצע ה-OECD, 49.7% לעומת 39.7%.

■ בישראל 12.1% מהאוכלוסייה בגילאי 25-64, לא סיימו חטיבה עליונה, לעומת 20.1% בממוצע ה-OECD.

* השכלה שלישונית כוללת לימודי חינוך גבוה הכולל תואר אקדמי והשכלה על-תיכונית עם תעודה.

שיעור בעלי השכלה שלישונית, לפי סוגי השכלה ב-2021, גילאי 25-64

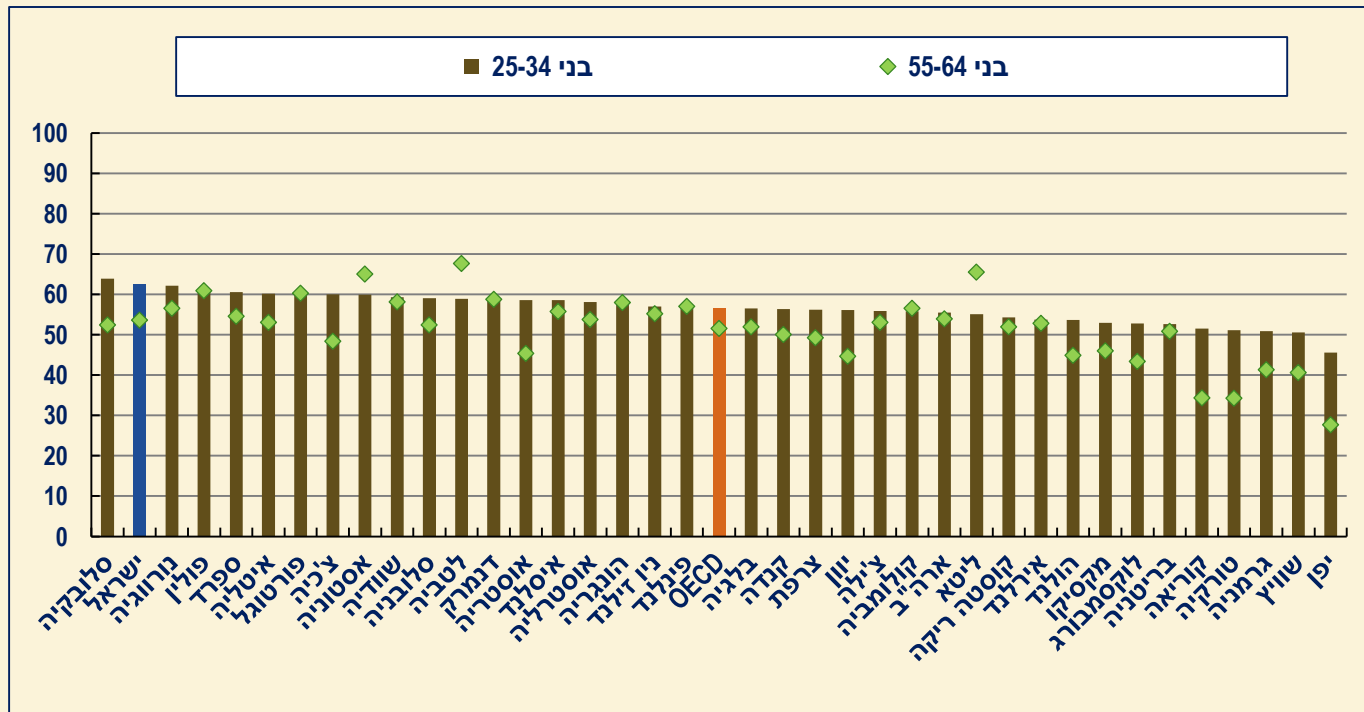

בהשוואה לממוצע ה-OECD, אחוזי בעלי תואר ראשון ובעלי השכלה על-תיכונית גבוהים יותר בישראל. אחוז בעלי תואר שני ואחוז בעלי דוקטורט במדינה זהים לאלה של ה-OECD.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור הנשים מתוך בני 25-34 ו-55-64 בעלי השכלה שלישונית ב-2020 ו-2021

EAG 2022, Figure A1.3, p. 45

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

שיעור נשים מתוך בני 25-34 בעלי השכלה שלישונית הוא השני בגודלו מתוך מדינות ה-OECD

- אחת הסיבות ששיעור נשים גבוה ושיעור גברים נמוך אצל בני 25-34 בעלי השכלה שלישונית היא השירות הצבאי שבגללו הרבה גברים צעירים דוחים בכמה שנים את התחלת לימודיהם בחינוך הגבוה.
- קיים שיפור ניכר עבור שיעור נשים אצל בעלי השכלה שלישונית בישראל: השיעור אצל הצעירים גבוה יותר מאשר אצל המבוגרים.
- כמעט בכל המדינות (פרט מהמדינות הבלטיות, אסטוניה, לטביה וליטא) שיעור הנשים בעלות השכלה שלישונית אצל בני 55-64 דומה או נמוך יותר מזה שבקבוצת גיל 25-34.

התפלגות בני 25-64 בעלי השכלה מעוטה בישראל וב- OECD לפי רמת ההשכלה ב-2021

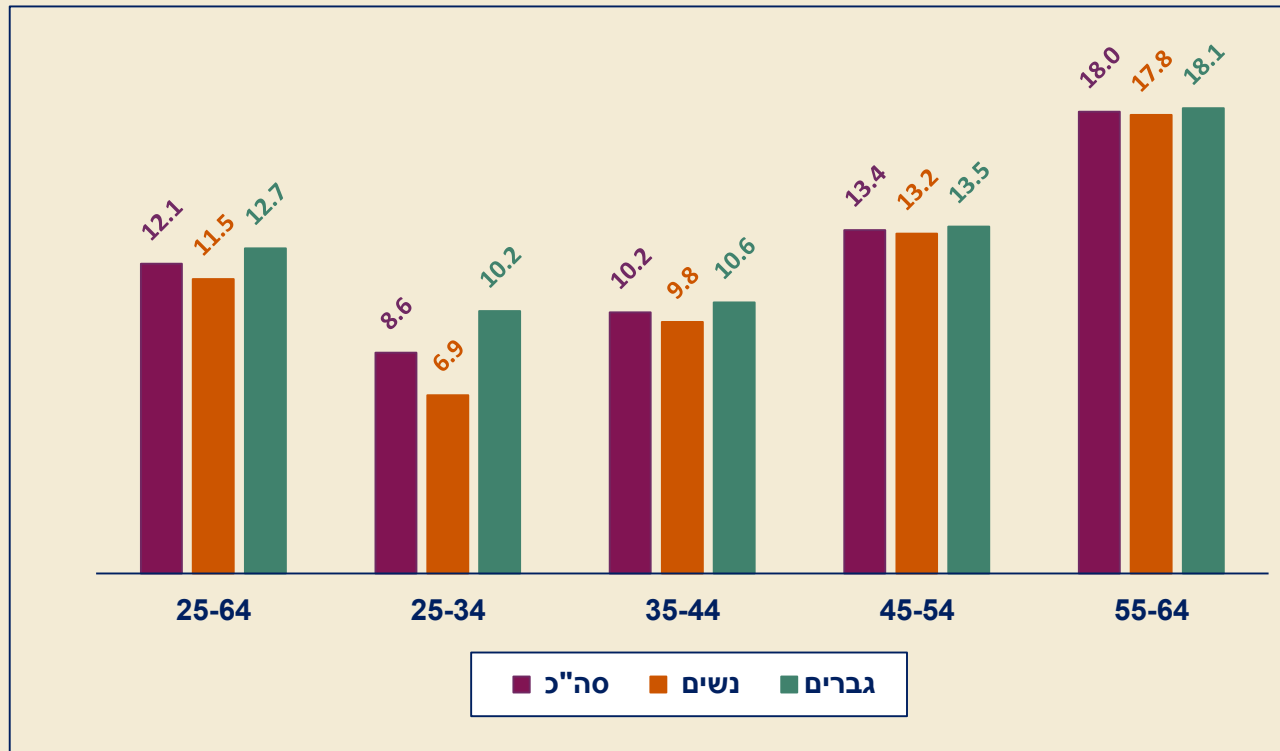
השכלה מעוטה			סה"כ	
על יסודית*	יסודית	פחות מיסודית		
6.1%	3.2%	2.7%	12.1%	ישראל
13.2%	5.0%	1.9%	20.1%	OECD

* ללא תעודת בגרות.

בישראל 12.1% מבני 25-64 בעלי השכלה מעוטה, חצי מהם בעלי השכלה יסודית או פחות.

שיעור בעלי השכלה מועטה בישראל לפי מגדר וקבוצת גיל ב-2021

בישראל שיעור בעלי השכלה מועטה עולה עם קבוצת הגיל. בעלי השכלה מועטה שייכים יותר לקבוצות גיל של המבוגרים. שיעור זה אצל בני 55-64 כפול מזה אצל בני 25-34.

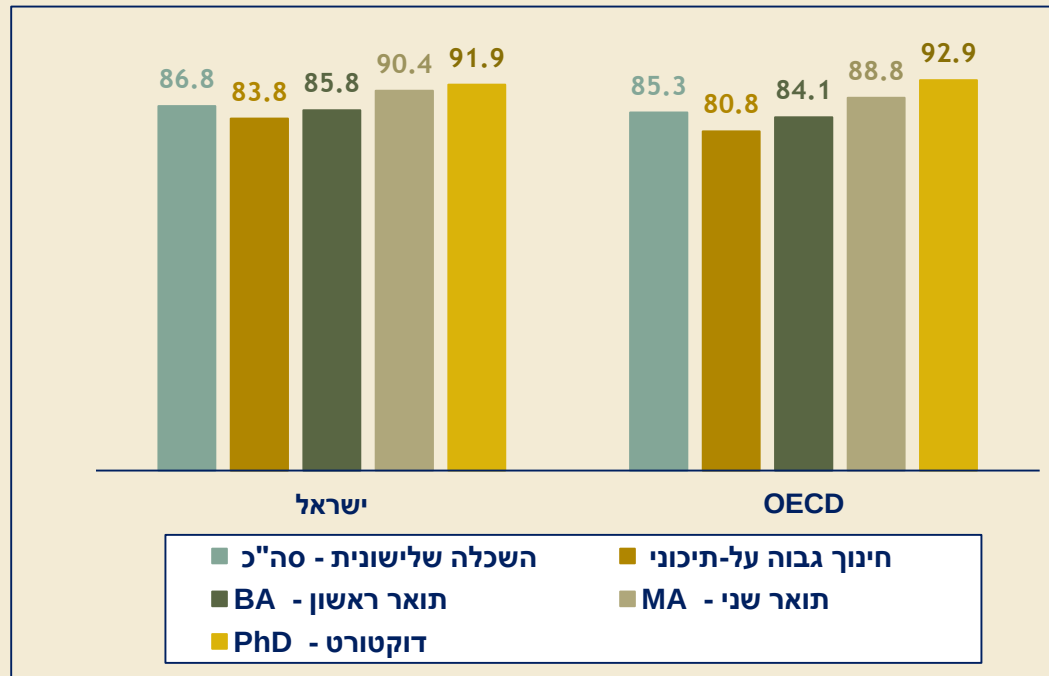

שיעור תעסוקה בישראל וב-OECD, לפי רמת ההשכלה של בני 25-64 ב-2021

שלב חינוך			
השכלה שלישונית	חטיבה עליונה	עד חטיבת ביניים	
86.8%	70.1%	47.9%	ישראל
85.3%	74.9%	57.7%	OECD

שיעור תעסוקה באחוזים אצל בני 25-64 בעלי השכלה שלישונית בישראל וב-OECD, לפי רמת ההשכלה ב-2021

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בישראל וב-OECD שיעור התעסוקה עולה משמעותית עם רמת ההשכלה

- שיעור התעסוקה בקרב בעלי השכלה נמוכה בישראל נמוך מזה שב-OECD. לעומת זאת, שיעור התעסוקה בקרב בעלי השכלה שלישונית בישראל גבוה יותר.
- שיעור התעסוקה אצל בעלי השכלה שלישונית בישראל וב-OECD עולה עם רמת ההשכלה. בישראל הוא נע בין כ-84% לבעלי חינוך גבוה על-תיכוני לכ-92% ב-OECD הוא נע בין כ-81% לכ-93%.
- בישראל כמעט כל בעלי דוקטורט או תואר שני נמצאים בשוק העבודה.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

תודה רבה

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

נספחים

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

PPP – הגדרה

PPP-Purchasing Power Parity, הוא מדד השוואתי המבטא את כוח הקניה של אותו סל מוצרים ושירותים במדינות השונות. המטרה הינה "לנטרל" את השפעת המטבעות המקומיים באמצעות מכנה משותף.

החל מ 2012 ה PPP בפרסומי ה EAG נמדד לפי כוח הקנייה של הצרכן המקומי (Private Consumption) בהשוואה לצרכן האמריקאי (מדינת הבסיס להשוואה). PPP ב-2021 שווה ערך לכ-4.2506 ₪.

PPP מתואם לפי GDP לשנת 2019, משמש לחישוב ההוצאה הלאומית ושווה ערך לכ-3.9162 ש"ח